

Utbildningsutskottets betänkande 2019/20:UbU16

Forskning

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om forskning med hänvisning till gällande bestämmelser, pågående arbeten och vidtagna åtgärder. Motionerna tar upp frågor om bl.a. forskare och doktorander, särskilda forskningsområden, klinisk och praktisknära forskning, den nationella strategin för life science, djurfri forskning och forskningsresultat.

I betänkandet finns 19 reservationer (M, SD, C, V, KD, L) och sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 90 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Utskottets överväganden.....	7
Forskare och doktorander	7
Särskilda forskningsområden	14
Klinisk och praktisknära forskning	19
Den nationella strategin för life science	22
Djurfri forskning.....	23
Forskningsresultat	25
Övriga forskningsfrågor	26
Motioner som bereds förenklat.....	31
Reservationer	32
1. Forskare och doktorander, punkt 1 (M)	32
2. Forskare och doktorander, punkt 1 (SD)	32
3. Forskare och doktorander, punkt 1 (C).....	33
4. Forskare och doktorander, punkt 1 (V).....	34
5. Forskare och doktorander, punkt 1 (KD).....	35
6. Särskilda forskningsområden, punkt 2 (M)	35
7. Särskilda forskningsområden, punkt 2 (SD).....	36
8. Särskilda forskningsområden, punkt 2 (C)	38
9. Särskilda forskningsområden, punkt 2 (L)	39
10. Klinisk och praktisknära forskning, punkt 3 (M)	40
11. Klinisk och praktisknära forskning, punkt 3 (C)	40
12. Klinisk och praktisknära forskning, punkt 3 (KD).....	41
13. Den nationella strategin för life science, punkt 4 (M)	41
14. Den nationella strategin för life science, punkt 4 (KD)	42
15. Djurfri forskning, punkt 5 (C)	43
16. Djurfri forskning, punkt 5 (KD)	43
17. Forskningsresultat, punkt 6 (KD)	44
18. Övriga forskningsfrågor, punkt 7 (KD)	44
19. Övriga forskningsfrågor, punkt 7 (L)	45
Särskilda yttranden	46
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (M).....	46
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (SD)	46
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (C).....	46
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (V)	46
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (KD).....	46
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (L).....	47
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	48
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	48
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 8	58

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Forskare och doktorander

Riksdagen avslår motionerna

- 2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,
 2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 12,
 2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 3, 6 och 8,
 2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7,
 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkandena 58 och 59
 samt
 2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 17.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (V)

Reservation 5 (KD)

2. Särskilda forskningsområden

Riksdagen avslår motionerna

- 2019/20:366 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 9,
 2019/20:402 av Solveig Zander (C) yrkande 2,
 2019/20:410 av Solveig Zander (C) yrkande 3,
 2019/20:604 av Mats Nordberg m.fl. (SD) yrkandena 36 och 41,
 2019/20:612 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD) yrkande 14,
 2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkandena 60 och 61,
 2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 27,
 2019/20:825 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 5,
 2019/20:1515 av Mats Berglund (MP),
 2019/20:2241 av Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda
 M) yrkande 3,
 2019/20:2659 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 22,
 2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31,
 2019/20:2931 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande
 1,
 2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 2,
 2019/20:3227 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande
 1,
 2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkandena 23 och 24,
 2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 2,
 2019/20:3338 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10,
 2019/20:3347 av Thomas Morell m.fl. (SD) yrkande 76 och
 2019/20:3351 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4.

Reservation 6 (M)

Reservation 7 (SD)

Reservation 8 (C)

Reservation 9 (L)

3. Klinisk och praktisk forskning

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 21,

2019/20:2927 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 9,

2019/20:3110 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 16,

2019/20:3191 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 4 och

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 29.

Reservation 10 (M)

Reservation 11 (C)

Reservation 12 (KD)

4. Den nationella strategin för life science

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2677 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 28 och

2019/20:3293 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 20.

Reservation 13 (M)

Reservation 14 (KD)

5. Djurfri forskning

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:976 av Elin Lundgren (S),

2019/20:1532 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkandena 1–3,

2019/20:2760 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 58 och

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 33.

Reservation 15 (C)

Reservation 16 (KD)

6. Forskningsresultat

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:1071 av Ulrika Jörgensen (M) och

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 60.

Reservation 17 (KD)

7. Övriga forskningsfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:828 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10,

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 2,

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 57 och

2019/20:3342 av Helena Gellerman m.fl. (L) yrkande 5.

Reservation 18 (KD)

*Reservation 19 (L)***8. Motioner som bereds förenklat**

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 23 april 2020

På utbildningsutskottets vägnar

Roger Haddad

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Roger Haddad (L), Daniel Riazat (V), Maria Nilsson (L), Alexandra Völker (S), Betty Malmberg (M), Lotta Olsson (M), Niklas Wykman (M), Rickard Nordin (C), Anna Vikström (S), Annelie Karlsson (S), Ingela Nylund Watz (S), Jörgen Hellman (S), Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD), Mattias Bäckström Johansson (SD), Karolina Skog (MP) och Camilla Brodin (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet 88 motionsyrkanden om forskning från allmänna motionstiden 2019/20. Av dessa bereds 37 motionsyrkanden förenklat eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Motionsyrkanden som bereds förenklat finns i bilaga 2.

Motionsyrkandena tar upp frågor om bl.a. forskare och doktorander, särskilda forskningsområden, klinisk och praktknära forskning, den nationella strategin för life science, djurfri forskning och forskningsresultat.

Den 16 januari 2020 fick utskottet information från Kungl. Vetenskapsakademien (KVA) om akademiens verksamhet och forskningspolitiken. Den 30 januari 2020 höll utskottet en offentlig utfrågning inför nästa forskningspolitiska proposition. Den 11 februari 2020 fick utskottet information från Vinnova om myndighetens verksamhet och forskningspolitiken. Den 13 februari 2020 besökte utskottet Kungl. biblioteket. Den 3 mars 2020 fick utskottet information från Vetenskapsrådet om forskningspolitiken.

Utskottets överväganden

Forskare och doktorander

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om forskare och doktorander.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V) och 5 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7 föreslår motionärerna att Vetenskapsrådet ges i uppdrag att ta fram ett analysunderlag med rekommendationer för en ökad rörlighet bland forskare. Forskarrörlighet är en av de viktigaste förutsättningarna för ett starkt och dynamiskt forskningssystem, enligt motionärerna.

I kommittémotion 2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 12 efterfrågar motionärerna fler kombinerade tjänster för forskning och undervisning. Enligt motionärerna borde fler trygga tjänster inrättas med längre avtal där både forskning och undervisning ingår.

I kommittémotion 2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 3 vill motionärerna värna forskarnas akademiska frihet. God kvalitet på forskningen hänger enligt motionärerna ihop med att forskningen är fri. I samma motion yrkande 6 framför motionärerna att sund jämställdhet bör gälla inom akademien genom att man ger alla samma förutsättningar. All form av kvotering och särbehandling ska avskaffas, enligt motionärerna. I samma motion yrkande 8 uppmärksammas vikten av att säkerställa hög kvalitet på forskningen utan att tumma på forskningsfriheten. Motionärerna menar att det inte råder någon motsättning mellan hög kvalitet på forskningen och att värna om forskningsfriheten, utan denna frihet är en förutsättning för hög kvalitet.

I kommittémotion 2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 17 behandlas frågan om mobilitet mellan akademien och näringslivet. Motionärerna pekar på att små forskningsintensiva företag samt enskilda uppfinnare och företagare är en allt viktigare källa till innovationer och att detta är ett skäl för att underlätta mobiliteten mellan forskningsvärlden och näringslivet.

I kommittémotion 2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 6 framförs att regeringen bör vidta åtgärder för en ändring i högskoleförordningen i syfte att öka anställningstryggheten för doktorander. Det bör sättas en övre tidsgräns för hur länge någon kan vara tidsbegränsat anställd hos samma arbetsgivare innan anställningen övergår i en reguljär tillsvidareanställning. Den övre tidsgränsen bör vara maximalt 24 månader under de senaste fem åren. I samma motion yrkande 7 anges att regeringen bör

gå vidare med Forskarkarriärutredningens förslag om bättre villkor för doktorander med stipendier (SOU 2016:29).

I kommittémotion 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 58 föreslås att nationella strategier för internationalisering av utbildning och forskning skapas i syfte att främja svenska forskares deltagande i internationella samarbeten. I samma motion yrkande 59 påminns om vikten av att säkra tydliga och förutsägbara karriärvägar som är baserade på meriteringsanställningar inom akademien.

Bakgrund och gällande rätt

Uppföljning av forskarmobilitet

I den senaste forskningspolitiska propositionen 2016 ansåg regeringen att det är angeläget att främja mobilitet mellan lärosäten, men även mellan lärosäten och andra samhällssektorer, t.ex. näringsliv och offentlig verksamhet (prop. 2016/17:50 avsnitt 7.3). Enligt regeringen behövs det en regelbunden uppföljning av mobiliteten bland doktorander samt den undervisande och forskande personalen vid universitet och högskolor. Sådana uppföljningar skulle ge såväl regeringen som lärosätena ett viktigt underlag inför eventuella framtida överväganden om behov av åtgärder. I regleringsbrevet för 2017 gav regeringen i uppdrag åt Universitetskanslersämbetet (UKÄ) att utveckla uppföljningen av bl.a. mobiliteten i högskolan i enlighet med vad som angavs i 2016 års forskningspolitiska proposition. UKÄ redovisade i november 2018 att myndigheten hade inlett ett utvecklingsarbete för att förbättra uppföljningen enligt uppdraget. Av regleringsbrevet för 2020 för UKÄ framgår att myndigheten ska fortsätta att utveckla uppföljningen av bl.a. mobiliteten i högskolan. Uppdraget ska redovisas i årsredovisningen.

Av förordningen (2009:975) med instruktion för Vetenskapsrådet framgår att rådet i samverkan med universitet och högskolor bl.a. ska främja forskares rörlighet (2 § 6). År 2016 publicerade Vetenskapsrådet rapporten Rekrytering av forskare och lärare med doktorsexamen vid svenska lärosäten. Rapporten är en strukturell analys av lärosätenas rekrytering internt, nationellt och internationellt. År 2015 publicerade Vetenskapsrådet rapporten Svenska forskares mobilitet – en kunskapsöversikt. Översikten är en del i rådets underlag till regeringen inför 2016 års forskningsproposition. För att ta fram rekommendationer i frågor som rör forskarmobilitet behövs, enligt Vetenskapsrådet, ett gott analysunderlag som belyser frågan ur ett brett perspektiv. Detta är, enligt rådet, en komplex frågeställning som berör många aspekter, både när det gäller typ av mobilitet och när det gäller hinder, möjligheter och effekter av mobilitet. Fortsättningsvis behöver enligt rådet ett mer långsiktigt perspektiv anläggas, där flera analyser successivt bidrar till att bygga upp en kunskapsbas om mobilitet.

Anställningar i högskolan

I 3 kap. högskolelagen (1992:1434) anges att det för utbildning och forskning ska finnas professorer och lektorer anställda som lärare vid lärosätena (2 §). Anställning som professor är den främsta anställningen som lärare, enligt lagen. Vidare framgår att det är regeringen som meddelar föreskrifter om de behörighetskrav och bedömningsgrunder som ska gälla vid anställning av professorer och lektorer.

I en lärares arbetsuppgifter får det ingå att ha hand om utbildning eller forskning samt administrativt arbete. Till en lärares uppgifter hör också att följa utvecklingen inom det egna ämnesområdet och den samhällsutveckling i övrigt som har betydelse för lärarens arbete vid lärosätet (1 §).

Om inte någonting annat följer av föreskrifter som meddelas av regeringen, bestämmer varje lärosäte själv vilka kategorier av lärare utöver professor och lektor som ska anställas där, samt om de behörighetskrav och bedömningsgrunder som ska gälla vid anställning av sådana lärare (6 §).

I 4 kap. högskoleförordningen (1993:100) anges att lärare anställs av högskolan (1 §). I förordningen regleras behörighet och bedömningsgrunder vid anställning av professorer, lektorer och biträdande lektorer samt förfarandet vid anställning.

I förordningen finns det också särskilda bestämmelser om tidsbegränsade anställningar som lärare inom konstnärlig verksamhet, adjungerad professor och gästprofessor.

Anställning för meritering

Regeringen har efter förslag i Forskarkarriärutredningens betänkande Trygghet och attraktivitet – en forskarkarriär för framtiden (SOU 2016:29) infört en bestämmelse i 4 kap. 12 a § högskoleförordningen som innebär att en biträdande lektor får anställas tills vidare, dock under en tid om minst fyra och högst sex år som bestämts av lärosätet före anställningen. Syftet med anställningen är att läraren ska ges möjlighet att utveckla sin självständighet som forskare och meritera sig såväl vetenskapligt som pedagogiskt för att uppfylla kraven på behörighet för en anställning som lektor. En biträdande lektor ska enligt 12 c § efter ansökan befordras till en tillsvidareanställning som lektor om den biträdande lektorn har behörighet för en sådan anställning och dessutom bedöms lämplig vid en prövning enligt de bedömningsgrunder som lärosätet vid utlysningen har ställt upp för anställningen.

I den senaste forskningspolitiska propositionen 2016 ansåg regeringen att man bör följa upp hur antalet meriteringsanställningar enligt högskoleförordningen utvecklas (prop. 2016/17:50 avsnitt 7.3). Sådana uppföljningar skulle ge såväl regeringen som lärosätena ett viktigt underlag inför eventuella framtida överväganden om behov av åtgärder. I regleringsbrevet för 2017 gav regeringen i uppdrag åt Universitetskanslersämbetet (UKÄ) att utveckla uppföljningen av bl.a. meriteringsanställningar i enlighet med vad som angavs i 2016 års forskningspolitiska proposition. UKÄ redovisade i november 2018 att myndigheten hade

inlett ett utvecklingsarbete för att förbättra uppföljningen enligt uppdraget. Av regleringsbrevet för 2020 för UKÅ framgår att myndigheten ska fortsätta att utveckla uppföljningen av bl.a. meriteringsanställningar. Uppdraget ska redovisas i årsredovisningen.

Forskningens frihet

Av regeringsformen framgår att forskningens frihet är skyddad enligt bestämmelser som meddelas i lag (2 kap. 18 §). En sådan bestämmelse finns i 1 kap. 6 § högskolelagen (1992:1434). Enligt bestämmelsen ska för forskningen som allmänna principer gälla att forskningsproblem får väljas fritt, att forskningsmetoder får utvecklas fritt och att forskningsresultat får publiceras fritt.

Styr- och resursutredningen (Strut) har i sitt betänkande (SOU 2019:6) behandlat frågan om statens ansvar att värna de akademiska grundvärdena. Utredningen har föreslagit att en bestämmelse förs in i högskolelagen om att både lärosäten och staten som huvudman ska främja och värna akademisk frihet, som en förutsättning för forskning och utbildning på vetenskaplig grund samt för lärosätenas roll som en självständig och kritiskt reflekterande kraft i samhället. Utredningen har remitterats och beredningen av utredningens förslag pågår i Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet).

Jämställdhet inom akademin

Enligt högskolelagen (1992:1434) ska jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iaktas och främjas i lärosätenas verksamhet (1 kap. 5 §).

Jämställdhetsintegrering

Sedan 2016 har alla statliga lärosäten samt Chalmers tekniska högskola och Högskolan i Jönköping haft i uppdrag att arbeta med jämställdhetsintegrering genom programmet Jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet (JiHU), som pågick t.o.m. 2019. Av regleringsbrevet för budgetåret 2020 framgår att universitet och högskolor ska fortsätta utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen, t.ex. i fråga om lika möjligheter till karriärvägar. Varje universitet och högskola ska fortsätta arbeta utifrån en individuell plan för lärosätet med utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som lärosätet avser att vidta samt beskriva på vilket sätt jämställdhet ska integreras och bli en del av lärosätets ordinarie verksamhet, exempelvis i lärosätets styrprocesser. Åtgärder och resultat utifrån planen ska redovisas. Universitet och högskolor ska också redovisa hur de beaktar jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.

Rekrytering av professorer

Av budgetpropositionen för 2020 framgår att andelen kvinnliga professorer i Sverige är 27,5 procent (prop. 2019/20:1 utg.omr.16 avsnitt 2.4.3). Enligt propositionen går utvecklingen mot en jämnare könsfördelning bland

professorer dock i rätt riktning, och den har varit snabbare i Sverige än i EU som helhet den senaste tioårsperioden.

Av regleringsbrevet för 2020 för UKÄ framgår att myndigheten ska följa upp och utvärdera utfallet av de rekryteringsmål för professorer som lärosätena har för perioden 2017–2019. Uppföljningen bör göras i samband med den årliga insamlingen av statistik om personal vid universitet och högskolor. Utöver det sammantagna utfallet per lärosäte ska även lärosätets utveckling per forskningsämnesområde redovisas. Redovisningen ska även omfatta en analys av den externa rekryteringen av professorer per lärosäte. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 1 juni 2020.

Av regleringsbrevet för 2020 för universitet och högskolor framgår att lärosätena ska fortsätta verka för en jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer.

Villkoren för doktorander

Doktorander är studenter som är antagna till och bedriver högskoleutbildning på forskarnivå (1 kap. 4 § högskoleförordningen [1993:100]).

Anställning som doktorand

Anställning som doktorand är en tidsbegränsad anställningsform som regleras i 5 kap. högskoleförordningen. Universitet och högskolor får ha särskilda anställningar för doktorander för att dessa ska genomföra sin utbildning på forskarnivå (5 kap. 1 §). Bara den som antas eller redan har antagits till en sådan utbildning på forskarnivå vid ett universitet eller en högskola får anställas som doktorand (5 kap. 3 §). En anställning som doktorand gäller tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt och aldrig för längre tid än ett år efter avlagd doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen. Den första anställningen får gälla högst ett år, och anställningen får förnyas med högst två år i taget. En person får vara anställd som doktorand under sammanlagt högst åtta år (5 kap. 7 §).

Doktorand med stipendium

En doktorand som finansierar sin högskoleutbildning på forskarnivå med ett stipendium är inte anställd vid högskolan. Stipendier berättigar inte till sociala förmåner på samma sätt som en anställning. Stipendier är skattefria. De berättigar inte till arbetslöshetsersättning, och de är inte pensionsgrundande. När det gäller ersättning vid långvarig sjukdom och föräldraledighet då doktorandens stipendium bortfaller är doktorander med stipendier försäkrade via Kammarkollegiet.

Stipendiets storlek och villkor varierar beroende på stipendiegivare. Av regleringsbrevet för universitet och högskolor framgår att stipendier som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan form av studiefinansiering för doktorander inte får finansieras med medel från statsbudgeten, varken med medel från anslag för forskning och utbildning på forskarnivå eller med andra statliga medel som fördelas via en statlig myndighet. Stipendier för

doktorander kan alltså endast finansieras med medel från icke-statliga forskningsfinansierare. År 2017 finansierade 8 procent av doktorandnybörjarna sina forskarstudier med ett stipendium (UF 21 SM 1801, Statistiska meddelanden, UKÄ och SCB, juni 2018).

I den senaste forskningspolitiska propositionen 2016 ansåg regeringen att villkoren för de doktorander som fortfarande har stipendier bör stärkas (prop. 2016/17:50 avsnitt 7.1.3). Regeringen införde efter förslag i Forskarkarriäretredningens betänkande Trygghet och attraktivitet – en forskarkarriär för framtiden (SOU 2016:29) bestämmelser i högskoleförordningen (1993:100) om att en doktorand med stipendium efter ansökan ska anställas när det återstår tre års studier (5 kap. 4 §), om krav på en viss lägsta beloppsnivå för stipendier (7 kap. 36 §) och om vissa justeringar när det gäller Kammarkollegiets försäkring vid sjukdom eller föräldraledighet (1 kap. 11 c §). Bestämmelserna trädde i kraft 2018.

I propositionen ansåg regeringen vidare att det finns anledning att kontinuerligt följa upp doktorander med stipendier, t.ex. i fråga om antal doktorander, stipendiegivare, stipendiebelopp och tilläggsfinansiering (prop. 2016/17:50 avsnitt 7.3). Sådana uppföljningar skulle ge såväl regeringen som lärosätena ett viktigt underlag inför eventuella framtida överväganden om behov av åtgärder. I regleringsbrevet för 2017 gav regeringen i uppdrag åt Universitetskanslersämbetet (UKÄ) att utveckla uppföljningen av bl.a. stipendiefinansierade doktorander i enlighet med vad som angavs i 2016 års forskningspolitiska proposition. UKÄ redovisade i november 2018 att myndigheten hade inlett ett utvecklingsarbete för att förbättra uppföljningen enligt uppdraget. Av regleringsbrevet för 2020 för UKÄ framgår att myndigheten ska fortsätta att utveckla uppföljningen av bl.a. stipendiefinansierade doktorander. Uppdraget ska redovisas i årsredovisningen.

Internationaliseringsutredningen

I delbetänkandet En strategisk agenda för internationalisering (SOU 2018:3) föreslog Internationaliseringsutredningen en uppföljningsbar nationell strategi för internationalisering av universitet och högskolor som ska omfatta universitetens och högskolornas utbildnings- och forskningsverksamhet och den däri ingående uppgiften att samverka med det omgivande samhället. Strategin föreslås innehålla åtta mål:

- Internationalisering präglar styrningen av och vid universitet och högskolor.
- Sverige har hög attraktionskraft som studie- och kunskapsnation.
- Alla studenter som tar examen från högskolan har utvecklat sin internationella eller interkulturella kompetens.
- De anställda vid universitet och högskolor, inklusive doktoranderna, har god internationell erfarenhet och starka internationella kontaktnät.

- Villkoren för universiteten och högskolorna att öka strategiskt internationellt samarbete och samverkan är goda.
- Universitetens och högskolornas möjligheter att bidra till global utveckling och till att lösa globala samhällsutmaningar är goda.
- Myndighetsstödet för internationalisering av universitet och högskolor är anpassat efter lärosätenas behov.
- System för uppföljning och utvärdering av internationalisering är väletablerade.

Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att forskares rörlighet såväl nationellt som internationellt är en viktig del i forskningen och att det därför är angeläget att forskarmobiliteten främjas. Utskottet noterar att detta är en uppgift för Vetenskapsrådet. Utskottet noterar också att Universitetskanslersämbetet har i uppdrag att regelbundet följa upp mobiliteten i högskolan och att denna uppföljning är ett viktigt underlag när regeringen överväger behov av åtgärder. Utskottet ser för närvarande inte något behov av ytterligare åtgärder och avstyrker därmed motionerna 2019/20:3090 (M) yrkande 7 och 2019/20:3260 (C) yrkande 17.

När det gäller högskolans lärare vill utskottet påminna om att det av högskolelagen framgår att det för utbildning och forskning ska finnas professorer och lektorer som är anställda som lärare och att det i en lärares arbetsuppgifter får ingå att ha hand om utbildning eller forskning samt administrativt arbete. När det särskilt gäller meriteringsanställningar noterar utskottet att regeringen, efter förslag av Forskarkarriärutredningen, har infört anställningen biträdande lektor som syftar till att läraren ska ges möjlighet att meritera sig. Utskottet anser att de nuvarande bestämmelserna är väl avvägda och avstyrker därmed motionerna 2019/20:618 (SD) yrkande 12 och 2019/20:3188 (KD) yrkande 59.

I fråga om forskningens frihet vill utskottet påminna om att den är reglerad i regeringsformen och skyddas genom en bestämmelse i högskolelagen. Utskottet vill också påpeka att Styr- och resursutredningen (Strut) har föreslagit att en bestämmelse ska införas i högskolelagen om att både lärosäten och staten som huvudman ska främja och värna akademisk frihet. Utskottet vill inte föregripa beredningen av utredningens förslag och avstyrker därmed motion 2019/20:620 (SD) yrkandena 3 och 8.

När det gäller frågan om jämställdhet inom akademien vill utskottet framhålla att jämställdhet mellan kvinnor och män alltid ska iaktas och främjas i lärosätenas verksamhet enligt högskolelagen. Vidare vill utskottet påpeka att arbetet med jämställdhetsintegrering vid lärosätena fortsätter. Dessutom följs lärosätenas rekryteringsmål för professorer upp av Universitetskanslersämbetet samtidigt som lärosätena ska fortsätta verka för en jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer. Utskottet ser inte

behov av ytterligare åtgärder och avstyrker därmed motion 2019/20:620 (SD) yrkande 6.

I fråga om anställning som doktorand vill utskottet framhålla att det är en tidsbegränsad anställning som syftar till att doktoranden ska genomföra sin utbildning på forskarnivå. Med hänvisning till att anställningen är en form av studiefinansiering avstyrker utskottet motion 2019/20:284 (V) yrkande 6 om att en anställning som doktorand efter en viss tid ska övergå i en tillsvidareanställning. När det gäller motionärernas önskemål om ändrade villkor för doktorander med stipendier bedömer utskottet att det är tillgodosett i och med de ändringar i högskoleförordningen som trädde i kraft 2018. Utskottet avstyrker därför motion 2019/20:284 (V) yrkande 7.

Avslutningsvis kan utskottet konstatera att Internationaliseringsutredningen har föreslagit en nationell strategi för internationalisering som ska omfatta både utbildning och forskning i linje med önskemålet i motion 2019/20:3188 (KD) yrkande 58. Utskottet vill inte föregripa beredningen av utredningens förslag och avstyrker därmed motionen.

Särskilda forskningsområden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om särskilda forskningsområden.

Jämför reservation 6 (M), 7 (SD), 8 (C) och 9 (L).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:2659 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 22 behandlas frågan om forskning om och utveckling av elflyg. Motionärerna menar att utvecklingen mot en minskning av flygets klimatpåverkan kan accelereras genom stöd till forskning och utveckling med ny teknik.

I kommittémotion 2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31 behandlas frågan om stärkt forskning och digital utveckling inom cancervården.

I kommittémotion 2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 2 anges att rymdforskning är ett prioriterat forskningsområde. Satsningar behöver göras även framöver för att Sverige ska fortsätta att hålla en hög nivå inom området, enligt motionärerna.

I motion 2019/20:2241 av Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M) yrkande 3 behandlas frågan om behovet av forskning om och incitament att utveckla ny antibiotika. Enligt motionärerna måste EU prioritera forskning om antibiotikaresistens inom ramen för unionens nya forskningsprogram Horisont Europa.

I kommittémotion 2019/20:366 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 9 uppmärksammas frågan om forskning och utveckling kopplad till

gruvnäringens behov. För att främja gruvnäringen bör mer resurser avsättas för både grundforskning och tillämpad forskning med inriktning mot gruvindustrin, enligt motionärerna.

I kommittémotion 2019/20:604 av Mats Nordberg m.fl. (SD) yrkande 36 efterfrågas en ökad satsning på forskning och utveckling av modern träbyggnadsteknik. I samma motion yrkande 41 anges att mer forskningsresurser bör omfördelas till aktiv skogsskötsel och utveckling av nya träbaserade produkter.

I kommittémotion 2019/20:612 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD) yrkande 14 påpekas att forskningen om elflyg bör bevakas.

I kommittémotion 2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkande 60 anges att det behövs mer forskning om nya byggmetoder för järnväg. I samma motion yrkande 61 framförs att det även behövs mer forskning om och utveckling av förarlösa tåg.

I kommittémotion 2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 27 efterfrågas mer forskning om våld mot äldre, och motionärerna pekar på att det finns en bristande kunskap inom äldreomsorgen om våld i nära relationer.

I kommittémotion 2019/20:825 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 5 behandlas frågan om att inrätta ett nationellt forskningsprogram inom området psykisk hälsa.

I kommittémotion 2019/20:3347 av Thomas Morell m.fl. (SD) yrkande 76 vill motionärerna att reell miljöforskning ska premieras.

I motion 2019/20:2931 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1 vill motionärerna verka för mer forskning kring andra typer av missbruk än de vanligaste. Motionärerna pekar också på att en person inte sällan har flera olika missbruk eller går från ett missbruk till ett annat. Samma fråga behandlas även i motion 2019/20:3227 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1.

I kommittémotion 2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 23 vill motionärerna verka för att EU:s forskningssatsningar på antibiotika ska öka. Det krävs mer grundforskning för att få fram de nya antibiotikapreparat som behövs. I samma motion yrkande 24 behandlas frågan om möjligheter till att inrätta ett innovationspris för ny antibiotika som ett sätt att uppmuntra fler forskare inom detta forskningsområde.

I motion 2019/20:402 av Solveig Zander (C) yrkande 2 vill motionären se över anslag till forskning om digital delaktighet och inkludering eftersom forskningen och kunskapen på området är begränsad, bl.a. om effekterna av digitala verktyg på social stimulans.

I motion 2019/20:410 av Solveig Zander (C) yrkande 3 behandlas frågan om att se över möjligheten att höja anslagen till forskning om äldres sjukdomar. Motionären menar att denna forskning är eftersatt och att det kan leda till att äldre får en sämre vård.

I partimotion 2019/20:3351 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4 uppmärksammas vikten av mer forskning och utveckling för att lösa

klimatkrisen. Det behövs mer forskning kring bl.a. klimatsmarta transporter och ett fossilfritt elsystem, enligt motionärerna.

I kommittémotion 2019/20:3338 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 behandlas forskningen inom life science. Enligt motionärerna är life science ett område där Sverige är starkt, och det kan finnas skäl att främja denna forskning.

I motion 2019/20:1515 av Mats Berglund (MP) föreslås att ett långsiktigt, särskilt finansierat forskningsprogram som är riktat mot patientsäkerhet initieras.

I motion 2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 2 föreslås att särskilda medel anslås för forskning vid lärosäten och forskningsinstitutioner för att kartlägga sambandet mellan hedersvåld, gängkriminalitet och jihadism.

Bakgrund

Statens forskningsfinansiering

Forskningspolitiska propositioner

Sedan början av 1980-talet lägger regeringen fram en principproposition om forskning en gång per mandatperiod. Fram till slutet av 1990-talet innehöll forskningspropositionerna även förslag till anslag. Då infördes en ny ordning för den statliga budgetprocessen som fortfarande gäller och som bl.a. innebär att regeringen ska lägga fram sitt förslag till statens budget för det kommande året senast den 20 september och att budgetförslaget ska vara heltäckande. Ytterligare förslag om utgifter och inkomster får i princip inte lämnas senare under hösten. Sedan den nya ordningen infördes har forskningspropositionerna överlämnats till riksdagen vid olika tidpunkter under året. Förslagen om anslag till forskning har behandlats i budgetbetänkandena, medan forskningspropositionerna har behandlats i egna betänkanden.

Den senaste forskningspolitiska propositionen Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop. 2016/17:50) överlämnades till riksdagen hösten 2016. I propositionen presenterade regeringen sin syn på forskningspolitikens inriktning i ett tioårigt perspektiv, med särskilt fokus på satsningar 2017–2020. Regeringen lämnade i budgetpropositionen för 2017 förslag om fördelning av medel till forskning utifrån de satsningar som presenterats i propositionen, dels långsiktiga nationella forskningsprogram utifrån utpekade samhällsutmaningar, dels vissa särskilda forskningssatsningar. Nästa forskningspolitiska proposition planeras överlämnas till riksdagen hösten 2020.

Anslag till universitet och högskolor

Statliga universitet och högskolor tilldelas forskningsresurser via ett anslag för forskning och utbildning på forskarnivå. Universiteten och högskolorna har egna modeller för den interna resursfördelningen.

I propositionen Ett lyft för forskning och innovation (prop. 2008/09:50, bet. 2008/09:UbU4, rskr. 2008/09:160) presenterades en ny modell för fördelning

och årlig omfördelning av anslagen för forskning och forskarutbildning där delar av forskningsanslagen skulle tilldelas efter kvalitet. I den forskningspolitiska propositionen 2016 infördes nya principer i syfte att stärka forskningsanknytningen i samtliga utbildningar och ge goda förutsättningar för att bedriva forskning vid alla lärosäten (prop. 2017/18:1 utg.omr. 16 och prop. 2016/17:50 Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft).

Anslag till forskningsråd och andra forskningsfinansierande myndigheter

Det finns tre statliga forskningsråd. Vetenskapsrådet finansierar forskning och forskningsinfrastruktur inom universitets- och högskolesektorn. Vetenskapsrådet ger stöd till grundforskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom alla vetenskapsområden (naturvetenskap, teknik, medicin, humaniora och samhällsvetenskap). Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) finansierar grundforskning och behovsmotiverad forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) finansierar grundforskning samt behovsstyrd forskning inom områdena arbetsmarknad, arbetsorganisation, arbete och hälsa, folkhälsa, välfärd, omsorg och sociala relationer.

Utöver de statliga forskningsråden finns det andra myndigheter som finansierar forskning inom olika områden, som t.ex. Vinnova, Energi-myndigheten och Skolforskningsinstitutet.

Övrig forskningsfinansiering

Det finns också stiftelser som finansierar forskning, bl.a. Riksbankens jubileumsfond (RJ), Stiftelsen för strategisk forskning (SSF), Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra), Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen), Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa (Östersjöstiftelsen) och Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (Stint).

Det finns även privata forskningsfinansiärer, som t.ex. Knut och Alice Wallenbergs stiftelse och Cancerfonden.

EU:s forskningsfinansiering

EU fördelar medel till forskning genom s.k. ramprogram för forskning och innovation.

EU:s åttonde ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020, löper under perioden 2014–2020. Det består av tre huvudinriktningar: Vetenskaplig spetskompetens, Industriellt ledarskap och Samhällsutmaningar, som i sin tur är indelade i delområden. Utöver de tre huvudinriktningarna finns fem fokusområden: Vetenskap med och för samhället, Gemensamma forskningscentrumet (JRC), Kärnforskning – Euratom, Spridning av

spetskompetens och bredare deltagande samt Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT).

EU-kommissionen presenterade i juni 2018 ett paket med förslag om det nionde ramprogrammet för forskning och innovation kallat Horisont Europa som ett led i EU:s långtidsbudget för åren 2021–2027. Horisont Europa bygger vidare på det som uppnåtts i det nuvarande ramprogrammet. Det innehåller också några nyheter, som det europeiska innovationsrådet (EIC). I mars 2019 nåddes en preliminär politisk överenskommelse mellan Europaparlamentet, rådet och EU-kommissionen, som ska godkännas formellt av Europaparlamentet och rådet. Budgetaspekterna för Horisont Europa är beroende av den övergripande överenskommelsen om EU:s nästa långtidsbudget som EU-kommissionen föreslog i maj 2018. EU-kommissionen förbereder genomförandet av Horisont Europa så att det första utkastet till arbetsprogram kan offentliggöras i tid tills programmet inleds den 1 januari 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis påpeka att forskning kan finansieras via anslag direkt till universitet och högskolor, som själva beslutar om den interna fördelningen av dessa medel. Forskning kan också finansieras av statliga forskningsråd och myndigheter, som fördelar medel enligt sina uppdrag. Därutöver finns det stiftelser som finansierar forskning och privata forskningsfinansiärer. EU fördelar medel till forskning genom s.k. ramprogram för forskning och innovation inom de forskningsområden som EU-institutionerna har beslutat.

Regeringen planerar att överlämna nästa forskningspolitiska proposition till riksdagen hösten 2020. Utskottet vill inte föregripa beredningen av denna proposition när det gäller yrkanden om att särskilda forskningsområden ska stärkas. I fråga om EU:s forskningsprioriteringar hänvisar utskottet till det pågående arbetet med nästa ramprogram för forskning, Horisont Europa.

Utskottet avstyrker därmed motionerna 2019/20:366 (SD) yrkande 9, 2019/20:402 (C) yrkande 2, 2019/20:410 (C) yrkande 3, 2019/20:604 (SD) yrkandena 36 och 41, 2019/20:612 (SD) yrkande 14, 2019/20:615 (SD) yrkandena 60 och 61, 2019/20:820 (SD) yrkande 27, 2019/20:825 (SD) yrkande 5, 2019/20:1515 (MP), 2019/20:2241 (M) yrkande 3, 2019/20:2659 (M) yrkande 22, 2019/20:2916 (M) yrkande 31, 2019/20:2931 (SD) yrkande 1, 2019/20:3090 (M) yrkande 2, 2019/20:3227 (SD) yrkande 1, 2019/20:3260 (C) yrkandena 23 och 24, 2019/20:3277 (-) yrkande 2, 2019/20:3338 (L) yrkande 10, 2019/20:3347 (SD) yrkande 76 och 2019/20:3351 (L) yrkande 4.

Klinisk och praktknära forskning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om klinisk och praktknära forskning.

Jämför reservation 10 (M), 11 (C) och 12 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 21 behandlas frågan om att prioritera och förbättra förutsättningarna för den kliniska forskningen och stärka samarbetet mellan cancervården och universiteten.

I kommittémotion 2019/20:2927 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 9 begärs att förutsättningarna för mer klinisk forskning inom psykiatrin prövas. Motionärerna menar att detta bör vara en del av en nationell samlad strategi som har till syfte att stärka såväl det förebyggande arbetet mot ohälsa som att kunna ta fram effektivare behandlingar.

I partimotion 2019/20:3110 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 16 begärs att den praktknära forskningen stärks och att möjligheterna förbättras för yrkesverksamma lärare att bedriva praktknära forskning på deltid. Samma fråga behandlas i kommittémotion 2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 29.

I kommittémotion 2019/20:3191 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 4 behandlas frågan om polisiär forskning. Sådan forskning är enligt motionärerna avgörande för att kunna mäta effekten av olika polisiära taktiker och tillvägagångssätt samt att utveckla arbetsmetoder.

Bakgrund och gällande rätt

Klinisk forskning

Av förordningen (2009:975) med instruktion för Vetenskapsrådet framgår att myndigheten har olika uppgifter som rör klinisk forskning (2 §). Vetenskapsrådet ska stödja och utveckla förutsättningarna för kliniska studier i Sverige. Till exempel har rådet etablerat ett samarbete mellan Sveriges sex sjukvårdsregioner (Kliniska studier Sverige). Vetenskapsrådet ska också förbättra tillgängligheten till och underlätta användningen av registeruppgifter för forskningsändamål och bistå forskare med information om relevanta bestämmelser om register. Detta gör rådet tillsammans med bl.a. Registerdatarådet, som finns vid myndigheten. Vetenskapsrådet ska dessutom bistå styrgruppen för avtalet mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (det s.k. ALF-avtalet) med administrativt stöd. Därutöver

utvärderar rådet den kliniska forskningen i de sju regioner som omfattas av ALF-avtalet.

Av förordningen med instruktion för Vetenskapsrådet framgår även att Vetenskapsrådet finansierar klinisk forskning. Inom Vetenskapsrådet beslutar Ämnesrådet för medicin och hälsa om fördelning av medel till forskning, såväl grundforskning som tillämpad forskning, bl.a. i syfte att överbrygga avståndet mellan experimentell biomedicinsk forskning och patientnära forskning inom medicin, inklusive vårdvetenskap, odontologi och farmaci (8 §). Kommittén för klinisk behandlingsforskning beslutar om fördelning av sådana medel som har tilldelats Vetenskapsrådet för klinisk behandlingsforskning (8 §). Kommittén för kliniska studier beslutar om fördelning av sådana medel som har tilldelats Vetenskapsrådet för nationell samordning av kliniska studier (8 §).

Praktiknära forskning

Av förordningen (2014:1578) med instruktion för Skolforskningsinstitutet framgår att Skolforskningsinstitutet ska bidra till att de verksamma inom skolväsendet ges goda förutsättningar att planera, genomföra och utvärdera undervisningen med stöd av vetenskapligt underbyggda metoder och arbetssätt (1 §). Myndigheten ska bidra till goda förutsättningar för barns och elevers utveckling och lärande och till förbättrade kunskapsresultat för elever. Skolforskningsinstitutet ska bl.a. utlysa och fördela medel för praktiknära forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom de områden där relevant sådan forskning saknas. Myndigheten ska också sprida forskningsresultaten och göra dem tillgängliga för de verksamma inom skolväsendet.

Av förordningen (2009:975) med instruktion för Vetenskapsrådet framgår att vid rådet finns Utbildningsvetenskapliga kommittén, som i de ärenden som Vetenskapsrådet bestämmer beslutar om fördelning av medel till forskning och utbildning på forskarnivå med relevans för skolans och förskolans utveckling (8 §).

Regeringen beslutade i mars 2017 att uppdra åt Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet och Karlstads universitet att planera och genomföra en försöksverksamhet i syfte att utveckla och pröva olika modeller för samverkan mellan universitet och högskolor och huvudmän inom skolväsendet kring praktiknära forskning (U2015/03573/UH, U2017/01129/UH). Försöksverksamheten ska bidra till en stärkt vetenskaplig grund i lärar- och förskollärarytbildningarna och i skolväsendet. Uppdraget avser perioden 2017–2021 och ska slutredovisas senast den 1 mars 2022. Av lärosätenas gemensamma avsiktsförklaring framgår att man bl.a. ska samverka kring särskilda anställningar och uppdrag.

Polisiär forskning

I dag är polisutbildningen en uppdragsutbildning som anordnas av Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Malmö universitet, Södertörns högskola och Högskolan i Borås på uppdrag av Polismyndigheten.

Generella examina (kandidat-, magister- respektive masterexamen) har ett visst huvudområde. Sedan 2018 anordnar Umeå universitet fristående kurser inom huvudområdet polisiärt arbete. Kurserna ges på distans och kan ingå i en kandidatexamen. Vid universitetet (enheten för polisutbildning) bedrivs forskning för att skapa kunskap inom huvudområdet polisiärt arbete.

Linnéuniversitetet inrättade Centrum för polisforskning och utveckling (CPU) 2019. Det ska vara ett nationellt centrum för praktiktäna polisforskning och en vetenskaplig resurs för Polismyndigheten. Syftet är att stimulera en mångdisciplinär forskningsmiljö för att bidra till kunskapsutveckling inom polisforskning. Medel har avsatts i samverkan med institutionen för polisiärt arbete för att stimulera forskning som kommer polisutbildningen till gagn.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis peka på att Vetenskapsrådet har olika uppgifter som rör klinisk forskning och att myndigheten finansierar klinisk forskning. Vidare har Skolforskningsinstitutet i uppgift att finansiera praktiktäna forskning, och Vetenskapsrådet finansierar forskning av relevans för skolans och förskolans utveckling. Utskottet vill också lyfta fram att det i dag bedrivs polisiär forskning vid lärosäten som anordnar polisutbildning på uppdrag av Polismyndigheten.

Regeringen planerar att överlämna nästa forskningspolitiska proposition till riksdagen hösten 2020. När det gäller yrkanden som rör klinisk forskning, praktiktäna forskning och polisiär forskning vill utskottet inte föregripa beredningen av propositionen. Utskottet vill inte heller föregripa den försöksverksamhet med praktiktäna forskning som pågår t.o.m. 2021 och bl.a. omfattar samverkan kring särskilda anställningar och uppdrag. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2019/20:2916 (M) yrkande 21, 2019/20:2927 (M) yrkande 9, 2019/20:3110 (C) yrkande 16, 2019/20:3191 (KD) yrkande 4 och 2019/20:3254 (C) yrkande 29.

Den nationella strategin för life science

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om den nationella strategin för life science.

Jämför reservation 13 (M) och 14 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:2677 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 28 behandlas frågan om att inom ramen för en nationell livsvetenskapsstrategi (life science) verka för en utvecklad forskningssamverkan mellan livsvetenskap och akademi, en snabbare introduktion av innovativa behandlingsmetoder i sjukvården och ett bättre investeringsklimat.

I partimotion 2019/20:3293 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 20 föreslås att det inom life science-strategin ska tas fram en delstrategi som avser precisionsmedicin. Motionärerna anser att en sådan bör beskriva riktlinjer för hur en framgångsrik struktur för forskning och implementering inom hälso- och sjukvården kan säkras, men även adressera de etiska aspekterna samt omfatta en plan för långsiktig finansiering.

Pågående arbete

I december 2019 presenterade regeringen en nationell strategi för life science. I strategin anger regeringen 30 målsättningar som bedöms vara särskilt angelägna att uppnå. Ett av regeringens mål är att Sverige ska vara ett föregångsland när det gäller att implementera precisionsmedicin i vården. Strategin är framtagen i dialog med aktörer från sektorn. Den kan ses som ett ramverk med tydliga prioriteringar och målsättningar som bygger på de behov och utmaningar som sektorns aktörer har pekat ut. En samordningsfunktion har inrättats inom Regeringskansliet som ska bidra till effektivare samverkan, samarbete och samordning i arbetet med att implementera strategin.

Regeringen har tillsatt en kommitté för samordnad och accelererad policyutveckling som är kopplad till den fjärde industriella revolutionens teknologier inom bl.a. precisionsmedicin. Kommittén för teknologisk innovation och etik (Komet17) ska kontinuerligt leverera underlag inom bl.a. precisionsmedicin (dir. 2018:85). Kommittén ska lämna en delrapport om arbetet vid utgången av 2019 och 2020. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill framhålla att den nationella strategin för life science är framtagen i dialog med aktörer från sektorn och att det inom Regeringskansliet finns en särskild funktion som ska bidra till en effektivare samordning i arbetet med att

implementera strategin. Utskottet vill också påpeka att ett av målen i strategin är att Sverige ska vara ett föregångsland när det gäller att implementera precisionsmedicin i vården. Det finns även en särskild kommitté för policyutveckling inom bl.a. precisionsmedicin som ska slutredovisa sitt uppdrag 2021. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2019/20:2677 (M) yrkande 28 och 2019/20:3293 (KD) yrkande 20.

Djurfri forskning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om djurfri forskning.
Jämför reservation 15 (C) och 16 (KD).

Motionerna

I motion 2019/20:976 av Elin Lundgren (S) anges att behovet av att ta fram en handlingsplan för övergång till djurfri forskning bör ses över.

I kommittémotion 2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 33 föreslås att Sverige ska ta fram en strategi för djurfria försök.

I kommittémotion 2019/20:2760 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 58 behandlas frågan om djurförsök. Motionärerna framför att onödigt lidande inte ska förekomma och anger att utvecklingen av alternativ till djurförsök går framåt, t.ex. genom datasimuleringsprogram och cellodlingar.

I motion 2019/20:1532 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkande 1 efterfrågas ökade statliga anslag till utveckling av alternativa metoder till djurförsök. I samma motion yrkande 2 föreslås att en nationell handlingsplan för övergång till djurfri forskning utarbetas. I samma motion yrkande 3 förespråkas att Sverige ska bli ett av de ledande länderna i arbetet med att utveckla och främja djurfri forskning.

Bakgrund

Medel för att utveckla och validera alternativa metoder till djurförsök

Sedan 2009 fördelar Vetenskapsrådet de statliga medel som är avsedda för forskning om metoder som ersätter, begränsar eller förfinar djurförsök, dvs. den s.k. 3R-principen där det tre R:en står för de engelska orden replace (ersätta), reduce (begränsa) och refine (förfina). Under anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* finansieras, enligt Vetenskapsrådets regleringsbrev för 2020, 15 miljoner kronor för forskning om och utveckling av alternativa metoder till djurförsök. Medlen utlyses efter samråd med Jordbruksverket.

Av anslaget ska högst 2 miljoner kronor användas för att bidra till att svenska laboratorier deltar i valideringsprojekt av alternativa metoder till

djurförsök som organiseras av EU:s referenslaboratorium och som omfattas av uppdragsbeskrivningen för valideringslaboratorier (EU-Netval).

Försöksdjursvetenskap

Av Vetenskapsrådets regleringsbrev för 2020 framgår att rådet ska redovisa hur det har arbetat med bevakning av försöksdjursvetenskap och utveckling av området.

Vetenskapsrådet bevakar utvecklingen inom försöksdjursområdet bl.a. genom en expertgrupp för försöksdjursvetenskap. I gruppen ingår ledamöter från forskning med djurexperimentell inriktning och inom etik. De representerar medicinsk och naturvetenskaplig forskning samt Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Expertgruppen utreder frågor om försöksdjur och ger råd till myndigheten.

Vetenskapsrådet informerar om djurförsök via en webbplats (djurforsok.info) med fokus på försöksdjursfrågor som drivs i samarbete med åtta svenska universitet. Varje år anordnar Vetenskapsrådet även ett heldagsseminarium om aktuella försöksdjursfrågor.

Ett kompetenscentrum för 3R-frågor

Vid Jordbruksverket finns det sedan den 1 juni 2018 ett kompetenscentrum för 3R-frågor med syfte att främja och samordna arbetet med att ersätta, begränsa och förfina djurförsök (28 b § förordningen [2009:1464] med instruktion för Statens jordbruksverk). Vid myndigheten finns det även sedan 2014 ett rådgivande organ i form av en nationell kommitté som ska fullgöra de uppgifter som framgår av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/63/EU av den 22 september 2010 om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål (artikel 49). Den nationella kommittén är styrgrupp för Sveriges kompetenscentrum för 3R-frågor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att det på nationell nivå finns stöd för att främja djurfri forskning. Vetenskapsrådet fördelar medel för att utveckla och validera alternativa metoder till djurförsök. Vidare bevakar myndigheten utvecklingen inom försöksdjursvetenskapen. Sverige har även ett nationellt kompetenscentrum för 3R-frågor. Utskottet avstyrker mot denna bakgrund motionerna 2019/20:976 (S), 2019/20:1532 (MP) yrkandena 1–3, 2019/20:2760 (KD) yrkande 58 och 2019/20:3260 (C) yrkande 33.

Forskningsresultat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om forskningsresultat.
Jämför reservation 17 (KD).

Motionerna

I motion 2019/20:1071 av Ulrika Jörgensen (M) behandlas frågan om att underlätta implementeringen av goda forskningsresultat.

I kommittémotion 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 60 efterfrågas en nationell strategi kring spridning av vetenskapliga resultat och forskningskommunikation.

Pågående arbete

Öppen tillgång till forskningsresultat

Vetenskapsrådet har på regeringens uppdrag lämnat förslag på nationella riktlinjer för öppen tillgång till forskningsresultat (U2015/05271/F). Inom ramen för uppdraget tog Vetenskapsrådet fram en omvärldsbeskrivning som belyser olika aspekter på öppen tillgång till forskningsdata: juridiska aspekter, EU-aspekter, internationella aspekter och nationella aspekter.

I 2016 års forskningspolitiska proposition (2016/17:50) var regeringens målbild att en omställning till öppen tillgång till forskningsresultat, inklusive vetenskapliga publikationer, konstnärliga verk och forskningsdata, bör vara genomförd fullt ut senast om tio år, dvs. 2026.

Sedan 2017 har Vetenskapsrådet ett nationellt samordningsansvar för öppen tillgång till data, och Kungl. biblioteket har ett nationellt samordningsansvar för öppen tillgång till publikationer (se regleringsbrev för respektive myndighet). De båda myndigheterna ska samråda med varandra. Vetenskapsrådet ska dessutom begära in synpunkter från Kungl. biblioteket, universitet och högskolor samt Riksarkivet när det genomför sitt uppdrag. Uppdraget ska redovisas i myndigheternas årsredovisning för 2020.

År 2018 redovisade Vetenskapsrådet sitt uppdrag att ta fram kriterier för att bedöma om forskningsdata uppfyller de s.k. FAIR-principerna, som uttrycker ledorden för god datahantering och öppen tillgång till forskningsdata. FAIR-principerna innebär att forskningsdata ska vara sökbara (Findable), tillgängliga (Accessible), interoperabla (Interoperable) och återanvändningsbara (Reusable). Vetenskapsrådet har samrått med Kungl. biblioteket, som haft ett parallellt uppdrag om vetenskapliga publikationer, samt begärt in synpunkter från Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF) nationella arbetsgrupp för forskningsdata.

Nationell referenspunkt för öppen tillgång

EU-kommissionen har utfärdat en rekommendation om öppen tillgång till forskningsdata och bevarande av vetenskaplig information (2018/790). Vetenskapsrådet har rollen som nationell referenspunkt i Sverige (National Point of Reference on Scientific Information). Myndigheten samordnar de åtgärder som anges i rekommendationen nationellt och rapporterar om arbetet som görs i Sverige till EU-kommissionen.

European Open Science Cloud

Det europeiska öppna forskningsmolnet, European Open Science Cloud (EOSC), är ett initiativ från EU-kommissionen om en gemensam, öppen och virtuell miljö som ska kunna tillhandahålla tjänster för lagring, hantering, delning, analys och användning av forskningsdata. Initiativet bygger på visionen om ett öppet och tillgängligt innovations- och vetenskapssamhälle i Europa och globalt. Bland intressenterna finns förutom forskare och forskarnätverk även forskningsinfrastrukturer, forskningsfinansiärer, aktörer som tillhandahåller tjänster, lärosäten och institutioner. EOSC är under utveckling och finansieras främst genom EU-projekt som EU-kommissionen utlyser. Vetenskapsrådet ingår i EOSC:s styrgrupp.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet framhålla att en öppen tillgång till forskningsresultat främjar en hög forskningskvalitet. Utskottet noterar att såväl Vetenskapsrådet som Kungl. biblioteket har ett nationellt samordningsansvar för öppen tillgång till data respektive publikationer. Utskottet följer med intresse övergången till en öppen tillgång till forskningsresultat, inte minst utvecklingen på EU-nivå. Utskottet avstyrker mot denna bakgrund motionerna 2019/20:1071 (M) och 2019/20:3188 (KD) yrkande 60.

Övriga forskningsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om övriga forskningsfrågor.
Jämför reservation 18 (KD) och 19 (L).

Motionerna

I motion 2019/20:828 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10 förespråkas att Sverige på nationell nivå definierar en Eric, dvs. ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur, i stället för att enskilda myndigheter gör egna tolkningar.

I kommittémotion 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 57 föreslås att lärosäten i högre grad bör uppmuntras till att samarbeta för att skapa de bästa förutsättningarna för starka forsknings- och utbildningsmiljöer.

I kommittémotion 2019/20:3342 av Helena Gellerman m.fl. (L) yrkande 5 efterfrågas en utveckling av en AI-strategi inklusive ett AI-etiskt ramverk i syfte att kunna ta tillvara de möjligheter som automatisering och AI skapar, samtidigt som individens behov tillvaratas och den personliga integriteten skyddas.

I motion 2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 2 behandlas frågan om pliktlagen. Motionärerna vill se en anpassning av lagen till dagens teknik och beteendemönster för att insamling av material ska kunna fortsätta.

Bakgrund och gällande rätt

Konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric)

För att underlätta gränsöverskridande samverkan inom EU har det skapats överstatliga organisationsformer. Det finns t.ex. en rättslig ram för att inrätta konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur (s.k. Eric-konsortium) i en rådsförordning, (EG) nr 723/2009. Syftet är att underlätta en gemensam drift av forskningsanläggningar av europeiskt intresse mellan flera medlemsstater. Ett Eric-konsortium har status som en juridisk person. Det styrs av EU-lagstiftningen och av lagstiftningen i den stat där det har sitt stadgeenliga säte. Det ska inte ha något vinstintresse men tillåts att ha en begränsad ekonomisk verksamhet. Ett Eric-konsortium är befriat från mervärdesskatt och punktskatt. I Sverige förutsätter det att ett avtal om privilegier ingås mellan Sveriges regering och konsortiet. Genom avtalet ger Sverige konsortiet skattefrihet enligt lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Sedan 2015 byggs, ägs och drivs den europeiska forskningsanläggningen European Spallation Source (ESS) i Lund av ett Eric-konsortium. Riksdagen har godkänt att regeringen ingår ett sådant avtal med detta konsortium (prop. 2012/13:190, bet. 2013/14:UbU7, rskr. 2013/14:54).

Lärosätessamarbeten

Av högskolelagen (1992:1434) framgår att det ska ingå i lärosätenas uppgift att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta (1 kap. 2 §).

Verket för innovationssystem (Vinnova) har i uppgift att bidra till att stärka och utveckla universitet och högskolor, industriforskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer samt utveckla samarbetet mellan dessa i viktiga sektorer inom de svenska innovationssystemen (2 § 1 förordningen [2009:1101] med instruktion för Verket för innovationssystem). Detta görs genom olika typer av insatser.

För att stärka den svenska högskolesektorns kapacitet för samverkan med det omgivande samhället finansierar Vinnova satsningen Utveckling av lärosätenas samverkanskapacitet. Satsningen består av 17 projekt (K3-projekten) som behandlar olika frågor kopplade till samverkan. Projekten pågår 2017–2020 och har utvecklats, leds och genomförs av 31 universitet och högskolor. De flesta lärosätena är delaktiga i flera projekt.

Vinnova har vidare beviljat stöd till 13 s.k. kompetenscentrum inom olika områden. I ett sådant centrum bedriver universitet, högskolor, forskningsinstitut, företag och offentliga aktörer i nära samarbete forskning inom områden som är viktiga för Sveriges konkurrenskraft. Centrumen beviljas bidrag i fem år, med möjlighet till ytterligare fem år efter en internationell utvärdering.

Artificiell intelligens (AI)

2018 publicerade regeringen dokumentet Nationell inriktning för artificiell intelligens (N2018.14), som syftar till att peka ut en övergripande färdriktning för AI-arbetet i Sverige och lägga en grund för kommande prioriteringar.

I april 2018 redovisade Vinnova ett uppdrag från regeringen (N2017/07836/FÖF) att genomföra en kartläggning och analys av hur väl artificiell intelligens (AI) och maskininlärning kommer till användning i svensk industri, offentlig sektor och det svenska samhället samt vilken potential som kan realiseras genom att stärka användningen (VR 2018:08). Under 2019 har Vinnova stärkt arbetet med artificiell intelligens (AI) och säkra data (Årsredovisning 2019). Ett nationellt center för AI har etablerats, AI Innovation of Sweden. Ett stort antal organisationer har anslutit sig, och ett antal datalabb har fått finansiering för att bl.a. hjälpa aktörer att använda data i innovationssyfte. Vinnova har också utvecklat arbetet med att ta fram insatser inom ramen för den nationella inriktningen för artificiell intelligens. Av Vinnovas översikt över miljöer som bidrar till utvecklingen av artificiell intelligens framgår att flera lärosäten, som t.ex. Linköpings universitet, Kungl. Tekniska högskolan (KTH), Chalmers tekniska högskola, Lunds universitet och Luleå tekniska universitet, medverkar i Vinnovas satsningar på AI (VR 2019:05).

Rise (Research Institutes of Sweden AB) arbetar med ett flertal satsningar på bl.a. tillämpning inom artificiell intelligens. Våren 2019 startades det treåriga projektet En AI-agenda för Sverige. Projektet syftar till att ta fram en färdplan för de AI-initiativ som pågår i Sverige samt rekommendationer om bl.a. investeringsbehov och policyutveckling inom områdena forskning, utbildning, näringsliv, offentlig sektor, allmänhet och infrastruktur. I arbetet medverkar aktörer från högskolesektorn, näringslivet, den offentliga sektorn och civilsamhället.

Arbetet inom EU

I april 2018 publicerade EU-kommissionens meddelande Artificiell intelligens för Europa (COM(2018) 237). I meddelandet föreslås en strategi för att öka

investeringar och garantera ett lämpligt etiskt och rättsligt ramverk för artificiell intelligens. I december 2018 publicerade kommissionen en samordnad plan om artificiell intelligens (COM(2018) 795). Handlingsplanen inbegriper åtgärder för att öka AI-investeringarna och underlätta datadelning, stöd till digital kompetens och avancerad AI-utbildning samt utveckling av etisk och tillförlitlig AI. Medlemsstater uppmanas att senast i mitten av 2019 inrätta nationella AI-strategier eller AI-program. I april 2019 publicerade kommissionen ett meddelande om att skapa förtroende för människocentrerad artificiell intelligens (COM (2019) 168). Syftet är att komplettera AI-strategin och den samordnade planen bl.a. genom att lansera en övergripande pilotfas som inkluderar många olika aktörer för att testa etiska riktlinjer för utveckling och användning av AI. Utbildningsutskottet har överlagt med regeringen om dessa frågor, och det har funnits stöd i utskottet för regeringens ståndpunkt (prot. 2018/19:7, prot. 2018/19:19 och prot. 2018/19:39).

I februari 2020 presenterade EU-kommissionen tre meddelanden om AI. Meddelandet Att forma EU:s digitala framtid (COM (2020) 67) är avsett som en övergripande strategi för unionens digitaliseringspolitik, och de två andra, meddelandet om en EU-strategi för data (COM (2020) 66) och vitboken om artificiell intelligens (COM (2020) 65), är led i denna övergripande strategi. I meddelandena presenteras ett antal åtgärder, däribland lagförslag som kommissionen avser att lägga fram under den närmaste tiden. Bland annat innehåller vitboken förslag till åtgärder för att främja utveckling och användning av AI och för att genom ett rättsligt ramverk ta sig an vissa av de risker som finns kopplade till AI-användning. Utbildningsutskottet avser att överlägga med regeringen om dessa frågor, och vitboken har hänvisats till utskottet för granskning.

Översyn av pliktlagen m.m.

Med anledning av den tekniska utvecklingen beslutade regeringen i november 2019 att en särskild utredare ska se över regelverket för pliktleverans av material och Kungl. bibliotekets övriga arbete med att samla in, beskriva, bevara och tillhandahålla material (dir. 2019:84). Översynen ska även omfatta de rättsliga förutsättningarna för behandling av personuppgifter. Utgångspunkten ska vara att ta fram en medie-, teknik- och formatoberoende och därmed långsiktigt hållbar reglering. Uppdraget ska redovisas senast den 30 december 2020. Utredaren ska bl.a.

- analysera regelverket för pliktexemplar och föreslå ett kostnadseffektivt och långsiktigt hållbart nytt regelverk för såväl fysiskt som elektroniskt pliktmaterial
- analysera regelverket för Kungl. bibliotekets insamling, beskrivning, bevarande och tillhandahållande av övrigt material och vid behov föreslå förändringar i det
- analysera om dataskyddsregleringen behöver kompletteras för att nödvändig personuppgiftsbehandling ska kunna göras på ett

ändamålsenligt sätt vid hantering av pliktmaterial enligt det föreslagna regelverket och vid Kungl. bibliotekets övriga arbete med att samla in, beskriva, bevara och tillhandahålla material.

Utredaren ska lämna nödvändiga författningsförslag.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om s.k. Eric-konsortier kan utskottet påminna om att detta är en organisationsform vars status och rättsliga kapacitet regleras i en rådsförordning. Ett Eric-konsortium styrs av både EU-lagstiftningen och den lagstiftning som gäller för det land som konsortiet är placerat i. Utskottet ser ingen anledning att föreslå några åtgärder för att ändra gällande ordning och avstyrker därmed motion 2019/20:828 (M) yrkande 10.

När det gäller frågan om samarbete mellan lärosäten för att stärka forsknings- och utbildningsmiljöer kan utskottet konstatera att det ingår i lärosätenas ordinarie verksamhet att bedriva utbildning och forskning liksom att samverka med samhället. Utskottet vill också uppmärksamma att det pågår ett antal särskilda satsningar för att ytterligare stärka detta, t.ex. via myndigheten Vinnova. Utskottet finner inte skäl att föreslå några ytterligare åtgärder och avstyrker därmed motion 2019/20:3188 (KD) yrkande 57.

När det gäller frågan om AI-strategi och ett etiskt ramverk för AI-frågor vill utskottet påminna om att regeringen har tagit fram en nationell inriktning för AI-arbetet i Sverige som ska ligga till grund för kommande prioriteringar. Utskottet vill också påpeka att olika insatser och projekt med bäring på AI pågår genom t.ex. Vinnova och Rise och att flera lärosäten medverkar i satsningarna. Utskottet vill även framhålla att EU-arbetet med AI fortsätter. Kommissionen har nyligen presenterat meddelanden om AI som innehåller förslag för att bl.a. främja utvecklingen och användningen av AI samt utforma ett lämpligt rättsligt ramverk. Utskottet följer arbetet inom EU noga genom överläggningar med regeringen och kommer att granska kommissionens vitbok om artificiell intelligens. Därmed finner utskottet inte skäl att nu föreslå några ytterligare åtgärder på detta område och avstyrker motion 2019/20:3342 (L) yrkande 5.

I fråga om pliktlagen kan utskottet konstatera att det för närvarande pågår en översyn av regelverket för pliktleverans av material och det arbete med insamling, bevarande m.m. av material som Kungl. biblioteket ansvarar för. Översynen syftar till att ta fram en medie-, teknik- och formatberoende och därmed långsiktigt hållbar reglering, och den särskilde utredaren ska bl. a. föreslå ett nytt regelverk för såväl fysiskt som elektroniskt pliktmaterial. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag i slutet av 2020. Utskottet bedömer att motionärernas önskemål om en anpassning av pliktlagen till dagens teknik är tillgodosett i och med denna utredning och avstyrker därför motion 2019/20:2898 (MP) yrkande 2.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsyrkanden som rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Under riksmötet 2018/19 har detta gjorts i betänkande 2018/19:UbU14, och riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit motionsyrkandena. Utskottet ser ingen anledning att göra någon annan bedömning nu och avstyrker därför de motioner som finns upptagna i bilaga 2.

Reservationer

1. Forskare och doktorander, punkt 1 (M)

av Betty Malmberg (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7 och avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 12,

2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 3, 6 och 8,

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkandena 58 och 59 samt

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

Forskarrörlighet är en av de viktigaste förutsättningarna för ett starkt och dynamiskt forskningssystem. Det stora värdet av rörlighet och mobilitet bland forskare är en ökad tillgång till internationella kontakter och nätverk, tillgång till avancerade forskningsinfrastrukturer och en ökad forskningsskicklighet. Det är därför oroande att mobiliteten bland forskare på svenska lärosäten är lägre än i andra jämförbara länder. Vi anser att en lämplig myndighet bör få i uppdrag att ta fram ett analysunderlag med rekommendationer för en ökad forskarmobilitet. Målsättningen ska vara en ökad mobilitet bland svenska forskare, såväl mellan nationella och internationella lärosäten som mellan lärosäten och näringsliv samt offentliga verksamheter.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

2. Forskare och doktorander, punkt 1 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 12 och

2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 3, 6 och 8 samt avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,

2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7,

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkandena 58 och 59 samt

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

På de främsta universiteten i västvärlden viktas undervisning högre än i Sverige, där forskning premieras alltför högt på bekostnad av undervisningen. Vi vill därför att fler kombinerade tjänster för forskning och undervisning inrättas. Detta är en mycket viktig parameter för att öka kvaliteten på både forskningen och undervisningen.

Vi vill också värna forskarnas akademiska frihet. God kvalitet på forskningen hänger oundvikligen ihop med att forskningen är fri. Forskningsmedel från forskningsråd kan innebära politisk styrning av vilken forskning som ska göras. Vi anser att det är bättre om medlen går direkt till lärosätena.

En sund jämställdhet ska råda inom akademien genom att man ger alla samma förutsättningar. All form av kvotering och särbehandling ska avskaffas eftersom det innebär att lägre krav ställs på de inkvoterade grupperna.

Det är också viktigt att säkerställa hög kvalitet på forskningen utan att tumma på forskningsfriheten. Det råder inte någon motsättning mellan hög kvalitet på forskningen och att värna om forskningsfriheten, utan denna frihet är en förutsättning för hög kvalitet.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

3. Forskare och doktorander, punkt 1 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 17 och

avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,

2019/20:618 av Robert Stenkvisst m.fl. (SD) yrkande 12,
 2019/20:620 av Robert Stenkvisst m.fl. (SD) yrkandena 3, 6 och 8,
 2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7 och
 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkandena 58 och 59.

Ställningstagande

Det är viktigt med mobilitet mellan akademien och näringslivet, och detta bör underlättas. I dag är små forskningsintensiva företag samt enskilda uppfinnare och företagare, snarare än akademien, en allt viktigare källa till innovationer. Det är därför nödvändigt att det blir både lättare och mer förtjänstfullt att gå från forskningsvärlden till näringslivet och vice versa.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

4. Forskare och doktorander, punkt 1 (V)

av Daniel Riazat (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 6 och 7 samt avslår motionerna

2019/20:618 av Robert Stenkvisst m.fl. (SD) yrkande 12,
 2019/20:620 av Robert Stenkvisst m.fl. (SD) yrkandena 3, 6 och 8,
 2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7,
 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkandena 58 och 59 samt
 2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

Osäkra anställningsförhållanden är ett stort problem på den svenska arbetsmarknaden, och det är särskilt stort inom högskolesektorn. Regeringen bör därför vidta åtgärder för en ändring i högskoleförordningen i syfte att öka anställningstryggheten för doktorander. Det bör sättas en övre tidsgräns för hur länge någon kan vara tidsbegränsat anställd hos samma arbetsgivare innan anställningen övergår i en reguljär tillsvidareanställning. Den övre tidsgränsen bör vara maximalt 24 månader under de senaste fem åren.

Stipendiefinansiering under forskarutbildningen innebär en rad nackdelar. Regeringen bör därför gå vidare med Forskarkarriärutredningens förslag om bättre villkor för doktorander med stipendier (SOU 2016:29).

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

5. Forskare och doktorander, punkt 1 (KD)

av Camilla Brodin (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkandena 58 och 59 samt avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 12,

2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 3, 6 och 8,

2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7 och

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

Nationella strategier för internationalisering av utbildning och forskning bör skapas för att främja svenska forskares deltagande i internationella samarbeten.

Det är viktigt att säkra tydliga och förutsägbara karriärvägar som är baserade på meriteringsanställningar inom akademin.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

6. Särskilda forskningsområden, punkt 2 (M)

av Betty Malmberg (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:2659 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 22,

2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31 och

2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 2 och

avslår motionerna

2019/20:366 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 9,

2019/20:402 av Solveig Zander (C) yrkande 2,

2019/20:410 av Solveig Zander (C) yrkande 3,

2019/20:604 av Mats Nordberg m.fl. (SD) yrkandena 36 och 41,
 2019/20:612 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD) yrkande 14,
 2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkandena 60 och 61,
 2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 27,
 2019/20:825 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 5,
 2019/20:1515 av Mats Berglund (MP),
 2019/20:2241 av Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M) yrkande 3,
 2019/20:2931 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1,
 2019/20:3227 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1,
 2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkandena 23 och 24,
 2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 2,
 2019/20:3338 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10,
 2019/20:3347 av Thomas Morell m.fl. (SD) yrkande 76 och
 2019/20:3351 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4.

Ställningstagande

Vi vill här uppmärksamma ett antal områden som är viktiga att satsa ytterligare på.

Elflyg är avgörande för att minska flygets klimatpåverkan. Nu gäller det att accelerera utvecklingen mot en minskning av flygets klimatpåverkan genom stöd till forskning och utveckling med ny teknik.

Vidare är det centralt att långsiktigt stärka forskning och digital utveckling inom cancervården.

Vi menar också att rymdforskning är ett forskningsområde som måste prioriteras. Fortsatta satsningar behöver göras inom området för att Sverige ska fortsätta att hålla en hög nivå.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

7. Särskilda forskningsområden, punkt 2 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:366 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 9,
 2019/20:604 av Mats Nordberg m.fl. (SD) yrkandena 36 och 41,
 2019/20:612 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD) yrkande 14,
 2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkandena 60 och 61,

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 27,
2019/20:825 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 5 och
2019/20:3347 av Thomas Morell m.fl. (SD) yrkande 76 och
avslår motionerna
2019/20:402 av Solveig Zander (C) yrkande 2,
2019/20:410 av Solveig Zander (C) yrkande 3,
2019/20:1515 av Mats Berglund (MP),
2019/20:2241 av Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M)
yrkande 3,
2019/20:2659 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 22,
2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31,
2019/20:2931 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1,
2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 2,
2019/20:3227 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1,
2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkandena 23 och 24,
2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 2,
2019/20:3338 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 och
2019/20:3351 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4.

Ställningstagande

Vi vill i detta sammanhang uppmärksamma följande särskilda områden.

Forskning och utveckling kopplat till gruvnäringens behov behöver öka. För att främja gruvnäringen bör mer resurser avsättas både för grundforskning och tillämpad forskning med inriktning mot gruvindustrin.

Vidare krävs det en ökad satsning på forskning och utveckling av modern träbyggnadsteknik. Mer forskningsresurser bör omfördelas till aktiv skogsskötsel och utveckling av nya träbaserade produkter.

Vi menar också att forskningen om elflyg bör bevakas. Forskning om nya byggheter för järnväg bör öka, liksom forskning och utveckling inom området förarlösa tåg.

Vi vill även se en ökning av forskning om våld mot äldre eftersom det finns en bristande kunskap inom äldreomsorgen om våld i nära relationer.

Dessutom bör det inrättas ett nationellt forskningsprogram inom området psykisk hälsa. På så sätt kan en god kontinuitet och en hållbar kunskapsutveckling inom området uppnås.

Slutligen vill vi att reell miljöforskning ska premieras.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

8. Särskilda forskningsområden, punkt 2 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkandena 23 och 24 samt avslår motionerna

2019/20:366 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 9,

2019/20:402 av Solveig Zander (C) yrkande 2,

2019/20:410 av Solveig Zander (C) yrkande 3,

2019/20:604 av Mats Nordberg m.fl. (SD) yrkandena 36 och 41,

2019/20:612 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD) yrkande 14,

2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkandena 60 och 61,

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 27,

2019/20:825 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 5,

2019/20:1515 av Mats Berglund (MP),

2019/20:2241 av Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M) yrkande 3,

2019/20:2659 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 22,

2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31,

2019/20:2931 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1,

2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 2,

2019/20:3227 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1,

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 2,

2019/20:3338 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10,

2019/20:3347 av Thomas Morell m.fl. (SD) yrkande 76 och

2019/20:3351 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4.

Ställningstagande

Jag anser att EU:s forskningsansatser på antibiotika ska öka. Det krävs mer grundforskning för att få fram de nya antibiotikapreparat som behövs. Ett annat sätt att främja utvecklingen av nya antibiotika kan vara att inrätta ett särskilt innovationspris. Ett sådant pris skulle kunna uppmuntra fler forskare inom detta forskningsområde.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

9. Särskilda forskningsområden, punkt 2 (L)

av Roger Haddad (L) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:3338 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 och

2019/20:3351 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4 och
avslår motionerna

2019/20:366 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 9,

2019/20:402 av Solveig Zander (C) yrkande 2,

2019/20:410 av Solveig Zander (C) yrkande 3,

2019/20:604 av Mats Nordberg m.fl. (SD) yrkandena 36 och 41,

2019/20:612 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD) yrkande 14,

2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkandena 60 och 61,

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 27,

2019/20:825 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 5,

2019/20:1515 av Mats Berglund (MP),

2019/20:2241 av Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M)
yrkande 3,

2019/20:2659 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 22,

2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31,

2019/20:2931 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1,

2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 2,

2019/20:3227 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD) yrkande 1,

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkandena 23 och 24,

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 2 och

2019/20:3347 av Thomas Morell m.fl. (SD) yrkande 76.

Ställningstagande

Forskning och utveckling är en viktig del i arbetet med att klara klimatkrisen. Det behövs mer forskning kring bl.a. klimatsmarta transporter och ett fossilfritt elsystem.

Sverige är en stark nation inom life science-forskning, men det kan ändå finnas skäl att främja denna forskning.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

10. Klinisk och praktisk forskning, punkt 3 (M)

av Betty Malmberg (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 21 och

2019/20:2927 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 9 och avslår motionerna

2019/20:3110 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 16,

2019/20:3191 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 4 och

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 29.

Ställningstagande

Klinisk forskning behöver prioriteras och förutsättningarna förbättras. Likaså behöver samarbetet mellan cancervården och universitetet stärkas metodiskt. En viktig fråga är hur Sverige kan korta tiden från det att ett forskningsgenombrott görs till det att en innovation kan bidra till behandlingsframgångar för patienten.

Vidare bör förutsättningarna för mer klinisk forskning inom psykiatrien prövas. Det bör vara en del av en nationell samlad strategi med syftet att stärka såväl det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa som att ta fram effektivare behandlingar. Det är också viktigt att akademi och vårdkliniker inom psykiatrien arbetar mer tillsammans.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

11. Klinisk och praktisk forskning, punkt 3 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:3110 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 16 och

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 29 och

avslår motionerna

2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 21,

2019/20:2927 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 9 och
2019/20:3191 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Den praktiktäna forskningen bör stärkas och möjligheterna förbättras för yrkesverksamma lärare att på deltid bedriva praktiktäna forskning. Undervisningen ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet. Kopplingen mellan den praktiktäna forskningen och lärarkåren måste stärkas, och forskningsresultat måste spridas till dem som har störst nytta av dem.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

12. Klinisk och praktiktäna forskning, punkt 3 (KD)

av Camilla Brodin (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3191 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 4 och
avslår motionerna

2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 21,
2019/20:2927 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 9,
2019/20:3110 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 16 och
2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 29.

Ställningstagande

Polisiär forskning är avgörande för att mäta effekten av olika polisiära taktiker och tillvägagångssätt och för att utveckla arbetsmetoder.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

13. Den nationella strategin för life science, punkt 4 (M)

av Betty Malmberg (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2677 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 28 och
avslår motion
2019/20:3293 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 20.

Ställningstagande

Inom ramen för en nationell livsvetenskapsstrategi (life science) bör man verka för en utvecklad forskningssamverkan mellan livsvetenskap och akademi, en snabbare introduktion av innovativa behandlingsmetoder i sjukvården och ett bättre investeringsklimat. Samverkan kan utvecklas t.ex. genom incitamentsmodeller eller via gemensamma kunskapscenter, forskningskluster och innovationsmiljöer.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

14. Den nationella strategin för life science, punkt 4 (KD)

av Camilla Brodin (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3293 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 20 och
avslår motion
2019/20:2677 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 28.

Ställningstagande

Det sker en snabb vetenskaplig utveckling inom precisionsmedicin. För att skapa ett tydligt nationellt ledarskap och för att åtgärda vissa hinder som har identifierats bör regeringen skyndsamt ta fram en delstrategi för arbetet med precisionsmedicin inom ramen för den nationella strategin för life science. En sådan delstrategi bör beskriva riktlinjer för hur en framgångsrik struktur för forskning och implementering inom hälso- och sjukvården kan säkras, men även adressera de etiska aspekterna samt omfatta en plan för långsiktig finansiering.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

15. Djurfri forskning, punkt 5 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 33 och
avslår motionerna
2019/20:976 av Elin Lundgren (S),
2019/20:1532 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkandena 1–3 och
2019/20:2760 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 58.

Ställningstagande

Sverige bör ta fram en strategi för djurfria försök. Smink och rengöringsprodukter ska testas på andra sätt än med djurförsök.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

16. Djurfri forskning, punkt 5 (KD)

av Camilla Brodin (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:2760 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 58 och
avslår motionerna
2019/20:976 av Elin Lundgren (S),
2019/20:1532 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkandena 1–3 och
2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 33.

Ställningstagande

Människan ska ta väl hand om de djur som hon har i sin vård och sörja för att dessa djur får leva ett så naturligt liv som möjligt. Onödigt lidande genom djurförsök ska inte förekomma. I brist på bättre alternativ kan dock djurförsök i vissa särskilda fall accepteras, men utvecklingen av alternativ till djurförsök går framåt. Datasimuleringsprogram och cellodlingar kan helt eller delvis ersätta djurförsök i många lägen.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

17. Forskningsresultat, punkt 6 (KD)

av Camilla Brodin (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 60 och avslår motion

2019/20:1071 av Ulrika Jörgensen (M).

Ställningstagande

För att Sverige ska fortsätta vara en kunskapsnation är det viktigt att goda forskningsresultat sprids inom forskningsvärlden, men även till allmänheten. På senare år har lovvärda insatser gjorts, som fri tillgång (open access) till vetenskapliga publikationer, men mer behöver göras. Det är därför önskvärt att ta fram en nationell strategi för spridning av vetenskapliga resultat och forskningskommunikation.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

18. Övriga forskningsfrågor, punkt 7 (KD)

av Camilla Brodin (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 57 och avslår motionerna

2019/20:828 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10,

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 2 och 2019/20:3342 av Helena Gellerman m.fl. (L) yrkande 5.

Ställningstagande

Lärosäten bör i högre grad bör uppmuntras till att samarbeta för att skapa de bästa förutsättningarna för starka forsknings- och utbildningsmiljöer.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

19. Övriga forskningsfrågor, punkt 7 (L)

av Roger Haddad (L) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3342 av Helena Gellerman m.fl. (L) yrkande 5 och

avslår motionerna

2019/20:828 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10,

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 2 och

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 57.

Ställningstagande

En AI-strategi inklusive ett AI-etiskt ramverk bör utvecklas i syfte att kunna ta tillvara de möjligheter som automatisering och AI skapar, samtidigt som individens behov tillvaratas och den personliga integriteten skyddas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (M)

Betty Malmberg (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkande 2018/19:UbU14. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (SD)

Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkande 2018/19:UbU14. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (C)

Rickard Nordin (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkande 2018/19:UbU14. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (V)

Daniel Riazat (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkande 2018/19:UbU14. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (KD)

Camilla Brodin (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkande 2018/19:UbU14. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 8 (L)

Roger Haddad (L) och Maria Nilsson (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkande 2018/19:UbU14. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör vidta åtgärder för en ändring i högskoleförordningen i syfte att öka anställningstryggheten för doktorander på så sätt att det sätts en övre tidsgräns om maximalt 24 månader under de senaste fem åren för hur länge någon kan vara tidsbegränsat anställd hos samma arbetsgivare innan anställningen övergår i en reguljär tillsvidareanställning motsvarande vad som regleras i LAS och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör gå vidare med Forskarkarriärutredningens (SOU 2016:29) förslag om bättre villkor för doktorander med stipendier och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:343 av Cassandra Sundin m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genom Nordforsk lyfta fram förutsättningar för forskning inom friluftsliv ur ett nationellt intresseperspektiv och i det nordiska samarbetet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:353 av Cassandra Sundin m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att utveckla forskningscentret Vaartoe/Cesam och i förlängningen inrätta ett fristående nationellt samiskt forskningscentrum och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:366 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om forskning och utveckling kopplat till gruvnäringens behov och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:368 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell samordningsfunktion för att fördela resurser och uppdrag för medicinsk innovation och kliniska studier och som kan skapa bryggor mellan sjukvård, akademi och den medicinska industrin, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:372 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rikta medel till metallurgiforskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:386 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera forskning utifrån industrins behov och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:389 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera kärnteknisk forskning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en svensk forskningsreaktor kring fjärde generationens kärnkraft och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ansluta sig till GIF, Generation IV International Forum, och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om energiforskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:402 av Solveig Zander (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över anslag till forskning om digital delaktighet och inkludering och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:410 av Solveig Zander (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att höja anslagen till forskning om äldres sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:528 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att se över möjligheterna att inrätta ett institut för polisvetenskaplig forskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:555 av Adam Marttinen m.fl. (SD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka stödet till forskning och utvärdera befintliga insatser och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:602 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat stöd till forskning som syftar till att ta fram djurfria alternativ till dagens djurförsök och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:604 av Mats Nordberg m.fl. (SD):

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad satsning på forskning och utveckling av modern träbyggnadsteknik samt anpassning av byggregler till nya träbaserade material och byggmetoder och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer forskningsresurser bör omfördelas till aktiv skogsskötsel och utveckling av nya träbaserade produkter och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:612 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om elflyg och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:614 av Jimmy Ståhl m.fl. (SD):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att strategisk forskning inom sjöfarten bör prioriteras och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att forskning bör leda till reell tillväxt och stärkt sjöfartsnäring och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD):

60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att forskning angående nya byggmetoder för järnväg bör öka och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att forskningen och utvecklingen inom sektorn förarlösa tåg bör öka och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta fler kombinerade tjänster för forskning och undervisning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna forskarnas akademiska frihet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en förändrad inriktning på forskningen inom EU och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sund jämställdhet ska råda inom akademien genom att man ger alla samma förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa hög kvalitet på forskningen utan att tumma på forskningsfriheten och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:671 av Roger Richthoff m.fl. (SD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statligt finansierad utveckling samt forskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:805 av Staffan Eklöf (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra återinträde i akademisk forskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en ökning av forskning om våld mot äldre och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:825 av Clara Aranda m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett nationellt forskningsprogram inom området psykisk hälsa och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:828 av Louise Meijer m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som land måste definiera ett ERIC, europeiskt konsortium för forskningsinfrastruktur, och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:829 av Betty Malmberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att det satsas på infektionsforskning i EU:s nya forskningsprogram ”Horisont Europa” och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:830 av Betty Malmberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska utarbeta en strategi för att bättre ta till vara den forskningsinfrastruktur som vi har, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:976 av Elin Lundgren (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av att ta fram en handlingsplan för övergång till djurfri forskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1071 av Ulrika Jörgensen (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta implementeringen av goda forskningsresultat och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1295 av Betty Malmberg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den svenska rymdlagen bör ses över så att rymdturism kan tillåtas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1515 av Mats Berglund (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att initiera ett forskningsprogram för patientsäkerhet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1532 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade statliga anslag till utveckling av alternativa metoder till djurförsök och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utarbeta en nationell handlingsplan för övergång till djurfri forskning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska bli ett av de ledande länderna i arbetet med att utveckla och främja djurfri forskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1556 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett center för marinarkologi vid Linnéuniversitetet i Kalmar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1563 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en forsknings- och skolreaktor vid Oskarshamns kärnkraftverk och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1802 av Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av spetskompetens, forskning och teknikutveckling inom området kärnenergi och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1987 av Lars Hjälmered (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skolforskning om digital kompetens och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2241 av Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av forskning kombinerat med nya affärsmodeller för att öka läkemedelsindustrins incitament att utveckla ny antibiotika och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2271 av Sara Heikkinen Breitholtz (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade satsningar på forskning om kvinnosjukdomar och kvinnors hälsa och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2436 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa statens stöd till genusforskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2588 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till en ny forskningsfinansiering gällande geriatrisk och gerontologisk forskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2659 av Louise Meijer m.fl. (M):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om forskning och utveckling av elflyg och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2677 av Lars Hjalmered m.fl. (M):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lärarundantaget i syfte att ge universitet och högskolor en tydligare roll i att stötta forskare och uppfinnare i deras arbete med att starta företag och nyttiggöra forskningen och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för en nationell livsvetenskapsstrategi (life science) verka för en utvecklad forskningssamverkan mellan livsvetenskap och akademi, en snabbare introduktion av innovativa behandlingsmetoder i sjukvården och ett bättre investeringsklimat och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2760 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om djurförsök och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om pliktlagen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2916 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera och förbättra förutsättningarna för den kliniska forskningen och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt forskning och digital utveckling inom cancervården och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2927 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva förutsättningarna för mer klinisk forskning inom psykiatri och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2931 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för mer forskning kring andra typer av missbruk än de vanligaste och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2989 av Hans Eklind m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av kunskap om det moderna arbetslivets villkor och hur det påverkar familjeliv, personlig hälsa och barns välbefinnande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2994 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att instifta ett nationellt kunskapscentrum för s.k. deep brain stimulation vid Norrlands universitetssjukhus och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om färre, men större, forskningsprogram som möjliggör mer omfattande finansiering och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rymdforskning är ett prioriterat forskningsområde och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta fram en handlingsplan för att tidigt kunna påverka kommande ramprogram inom EU och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra Sverige till en ”forskningshub” och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Vetenskapsrådet i uppdrag att ta fram ett analysunderlag med rekommendationer för en ökad forskarmobilitet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en svensk strategi för hur vi kan nyttiggöra och utveckla svensk forskningsinfrastruktur och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3110 av Annie Lööf m.fl. (C):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka den praktiska forskningen och förbättra möjligheterna för yrkesverksamma lärare att på deltid bedriva praktiska forskning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD):

57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samarbete mellan lärosätena och tillkännager detta för regeringen.
58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella strategier för internationalisering av utbildning och forskning och tillkännager detta för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra tydliga och förutsägbara karriärvägar baserade på meriteringsanställningar inom akademien och tillkännager detta för regeringen.

60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell strategi kring spridning av vetenskapliga resultat och forskningskommunikation och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3191 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisiär forskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3209 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på svensk forskning på cannabis- och hampabaserat läkemedel och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3227 av Jennie Åfeldt och Christina Östberg (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för mer forskning kring andra typer av missbruk än de vanligaste och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C):

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka den praktisknära forskningen och förbättra möjligheterna för yrkesverksamma lärare att på deltid bedriva praktisknära forskning och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att forskningsmedel bör fördelas jämnt och att en plan för att uppnå det bör upprättas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta mobilitet mellan akademien och näringslivet och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att EU:s forskningssatsningar på antibiotika ska öka och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till inrättandet av ett nytt innovationspris för ny antibiotika och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ta fram en strategi för djurfria försök, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett särskilt anslag med forskningsmedel anslås för forskare vid svenska lärosäten och forskningsinstitutioner med syfte att kartlägga sambandet mellan hedersvåld, gängkriminalitet och jihadism och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3293 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att under life science-strategin ska en delstrategi tas fram som avser precisionsmedicin och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3338 av Roger Haddad m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om meriteringsanställningar och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om forskningen inom life science och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3342 av Helena Gellerman m.fl. (L):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utveckling av en AI-strategi inklusive ett AI-etiskt ramverk och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3347 av Thomas Morell m.fl. (SD):

76. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att premiera reell miljöforskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3351 av Johan Pehrson m.fl. (L):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av mer forskning och utveckling för att lösa klimatkrisen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 8

Motion	Motionärer	Yrkanden
8. Motioner som bereds förenklat		
2019/20:343	Cassandra Sundin m.fl. (SD)	7
2019/20:353	Cassandra Sundin m.fl. (SD)	1
2019/20:368	Tobias Andersson m.fl. (SD)	4
2019/20:372	Eric Palmqvist m.fl. (SD)	4
2019/20:386	Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD)	8
2019/20:389	Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD)	8–10 och 38
2019/20:528	Linda Westerlund Snecker m.fl. (V)	7
2019/20:555	Adam Marttinen m.fl. (SD)	11
2019/20:602	Yasmine Eriksson m.fl. (SD)	21
2019/20:614	Jimmy Ståhl m.fl. (SD)	30 och 31
2019/20:620	Robert Stenkvis m.fl. (SD)	4
2019/20:671	Roger Richthoff m.fl. (SD)	12
2019/20:805	Staffan Eklöf (SD)	
2019/20:829	Betty Malmberg (M)	
2019/20:830	Betty Malmberg (M)	
2019/20:1295	Betty Malmberg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M)	1
2019/20:1556	Jan R Andersson (M)	
2019/20:1563	Jan R Andersson (M)	
2019/20:1802	Betty Malmberg och Marléne Lund Kopparklint (båda M)	3
2019/20:1987	Lars Hjalmered (M)	3
2019/20:2271	Sara Heikkinen Breitholtz (S)	
2019/20:2436	Jan Ericson (M)	
2019/20:2588	Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M)	
2019/20:2677	Lars Hjalmered m.fl. (M)	19
2019/20:2989	Hans Eklind m.fl. (KD)	4
2019/20:2994	Edward Riedl (M)	
2019/20:3090	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	1, 5, 6 och 8

2019/20:3209	Markus Wiechel m.fl. (SD)	4
2019/20:3254	Fredrik Christensson m.fl. (C)	47
2019/20:3338	Roger Haddad m.fl. (L)	2